Universitatea „Petre Andrei” din Iași
Comisia de etică universitară

STUDENȚI

IA la facultate: așa da, așa nu!

Ghidul studentului

Material informativ despre folosirea corectă a inteligenței artificiale pentru învățare, predare și cercetare.

Ce poți face cu inteligența artificială și ce nu este permis

✓ AȘA DA!

- ✓ Folosești IA ca să înțelegi mai bine o lecție sau un concept.
- ✓ Ceri idei, argumente sau o structură pentru lucrare; le analizezi și le dezvolți tu.
- ✓ Cauți cărți, articole, legi și hotărâri; le verifici în sursele originale.
- ✓ Folosești IA pentru corectarea gramaticii și îmbunătățirea exprimării propriului text.
- ✓ Folosești IA la referate și proiecte, respectând regulile disciplinei.
- ✓ Declari atunci când IA a contribuit substanțial la lucrarea ta.
- ✓ Construiești exemple fictive, precizând clar că sunt imaginare.
- ✓ Protejezi datele personale și documentele confidențiale.

✗ AȘA NU!

- ✗ Lași IA să gândească și să rezolve în locul tău ceea ce trebuie să faci singur.
- ✗ Predai analiza sau concluziile făcute de IA în locul tău, chiar dacă declari utilizarea.
- ✗ Citezi informații ori surse inventate de IA sau pe care nu le-ai verificat.
- ✗ Reformulezi cu IA textele altora pentru a ascunde preluarea fără indicarea sursei.
- ✗ Folosești IA la examene, teste sau colocvii fără autorizarea expresă a profesorului.
- ✗ Ascunzi faptul că IA a generat argumente, analize sau pasaje importante.
- ✗ Prezinți exemple, date sau rezultate inventate ca fiind reale.
- ✗ Încarci date ori materiale protejate fără autorizarea necesară.

TREI REGULI DE ȚINUT MINTE

1 Verifică!

IA poate greși sau inventa informații, chiar dacă pare sigură pe răspuns.

2 Declară!

Dacă IA a contribuit substanțial, spune ce instrument ai folosit și pentru ce. Simpla corectură gramaticală sau formatarea nu trebuie declarate.

3 Gândește!

Trebuie să înțelegi și să poți susține ceea ce predai. Răspunzi pentru conținut, nu IA.

! **IMPORTANT** Profesorul poate stabili reguli speciale pentru disciplina sa și le trece în fișa disciplinei, pe care o primești în primele două săptămâni ale semestrului. Ulterior nu le poate schimba fără acordul studenților. Dacă nu știi ce este permis, întreabă.

Folosirea IA nu înseamnă automat fraudă. Niciun detector IA nu poate dovedi singur că ai fraudat.

IA la facultate: așa da, așa nu!

Reguli practice pentru folosirea inteligenței artificiale în predare, evaluare și cercetare.

Ghidul profesorului

1 Propria activitate didactică și de cercetare

Documentare • cursuri • publicații • prelucrarea datelor • materiale profesionale

✓ AȘA DA	✗ AȘA NU
Folosiți IA pentru idei, structuri de curs, explicații, studii de caz ipotetice, traduceri preliminare și corectură.	Nu prezentați ca proprii analize sau concluzii generate de IA fără contribuția dumneavoastră intelectuală.
Căutați bibliografie, legislație și jurisprudență; verificați fiecare citare și referință în sursa originală.	Nu publicați hotărâri, citate, date sau rezultate inventate ori neverificate și nu prezentați simulări ca fapte reale.
Utilizați IA pentru ipoteze, metode, cod și analiza datelor; validați rezultatele prin metodele disciplinei.	Nu transformați rezultatul automat în concluzie științifică fără examinare critică și verificare.
Declarați contribuția substanțială a IA în materialele didactice și publicații, potrivit cerințelor editoriale.	Nu ascundeți contribuții importante ale IA. Declararea nu face permisă fabricarea sau plagiatul.
Folosiți doar instrumente și fluxuri autorizate pentru date personale, documente confidențiale și materiale nepublicate.	Nu încărcați lucrări ale studenților, manuscrise de recenzat ori date protejate în aplicații neautorizate.
Respectați politica revistei și confidențialitatea la recenzare; păstrați analiza și decizia științifică la evaluatorul uman.	Nu delegați IA aprecierea valorii științifice sau recomandarea de acceptare a unui manuscris.
Supravegheați sistemele IA care execută mai multe operațiuni; autorizați explicit acțiunile cu efect extern.	Nu lăsați un agent IA să trimită documente, să modifice date sau să publice în numele universității fără control.

REGULA DE BAZĂ

IA este un instrument de sprijin, nu autor ori coautor. Verificați sursele și rezultatele, declarați utilizările substanțiale și asumați-vă conținutul final. Corectura gramaticală și formatarea nu necesită, în principiu, declarare, dacă regulile editoriale nu impun altceva.

2 În relația cu studenții

Reguli comunicate • evaluare echitabilă • suspiciuni • dreptul la apărare

✓ AȘA DA	✗ AȘA NU
Stabiliți reguli clare pentru fiecare disciplină și includeți-le în fișa disciplinei, comunicată studenților în primele două săptămâni ale semestrului.	Nu modificați ulterior regulile de evaluare, inclusiv cele privind IA, fără acordul studenților.
La referatele făcute acasă aplicați regulile generale, dacă nu ați comunicat restricții speciale.	Nu permiteți IA la examene, teste sau colocvii în condiții controlate fără autorizare expresă, anunțată înainte.
Folosiți IA pentru propuneri de subiecte, exerciții, grile și bareme, pe care le verificați și le asumați.	Nu lăsați IA să atribuie, să propună ori să fundamenteze note sau punctaje individuale, nici măcar orientativ.
Asigurați acces echitabil la instrumentele cerute, alternative adecvate și adaptări pentru studenții cu dizabilități.	Nu impuneți servicii comerciale inaccesibile și nu folosiți IA pentru deducerea emoțiilor studenților.
Când apar suspiciuni, discutați cu studentul, verificați sursele și analizați individual elementele concrete.	Nu considerați scorul unui detector IA, procentul de similitudine ori stilul diferit drept dovadă automată a fraudei.
Evaluați lucrarea după criteriile comunicate. Pentru eventuale abateri, sesizați comisia de etică.	Nu transformați o sancțiune pentru presupusă fraudă într-o notă mică și nu acuzați public studentul.
Protejați lucrările, datele și conversațiile studenților; cereți numai explicații ori materiale relevante și proporționale.	Nu cereți întregul istoric al conversațiilor fără temei și nu încărcați lucrările în detectoare neautorizate.

TREI REGULI DE ȚINUT MINTE

Comunicați regulile. **Verificați rezultatele.** **Asumați deciziile.**

Folosirea IA nu constituie automat fraudă; declararea contribuției sale nu autorizează încălcarea regulilor. Dreptul la apărare și procedura competentă trebuie respectate.